

SME-toets Heropeningsplan

Aanleiding

- In dit document worden de **effecten** van deze tussenstappen op **maatschappij** en **economie** in kaart gebracht aan de hand van het referentiekader. De scoringssystematiek van het referentiekader is opgenomen in de bijlage.
- Idealiter worden de effecten van de maatregelen op maatschappij en economie afgezet tegen de **effecten** op de **virusverspreiding**. Dit maakt een integrale afweging mogelijk. Er is echter geen inzicht op dit moment in de effecten van individuele maatregelen op de virusverspreiding. Ook is er niet gekeken naar de effecten van individuele maatregelen voor handhaving.

Hoofdpunten

Het opheffen van maatregelen met permanente schade heeft prioriteit. Het ligt voor de hand om maatregelen met de grootste economische en maatschappelijke schade als eerste op te heffen. In welke mate de permanente schade niet gemakkelijk kan worden gecompenseerd via flankerend beleid of economische steunpakketten is daarbij ook relevant.

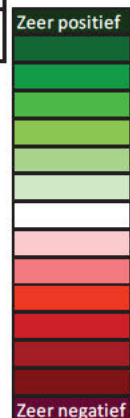
Vanuit het sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief is het wenselijk om zo snel mogelijk volledig fysiek onderwijs mogelijk te maken. Daarvoor moet de 1,5-meter-norm in het onderwijs zo snel mogelijk worden losgelaten. De beperkingen in fysiek onderwijs trekt een wissel op onderwijsprestaties van kinderen, met permanente maatschappelijke en economische schade tot gevolg die niet goed kan worden ondervangen met flankerend beleid. De 1,5-meter-norm is momenteel de belemmering voor meer dan één dag fysiek onderwijs in het VO, MBO en HO. Daarom volgt uit de toets dat de 1,5-meter-norm in stap 1 dient te worden losgelaten. Dit kan worden ingevuld conform het testbeleid zoals dat in het PO geldt. Het effect van het loslaten van de formele juridische beperkingen aan fysiek onderwijs op externe locaties lijkt in de praktijk beperkt.

De beperkingen voor binnensporten brengen relatief grote sociaalmaatschappelijke en economische effecten met zich mee, vanwege de levensstijlverslechtering. Een slechtere levensstijl is vaak permanent en niet gemakkelijk te compenseren met flankerend beleid. Daarom verdient het aanbeveling om niet langer dan nodig te wachten met het bieden van ruimte aan sportbeoefening.

Omdat veel maatregelen grote schade met zich meebrengen is het vanuit sociaalmaatschappelijk en economisch perspectief verstandig om zo scherp mogelijk aan de wind te zeilen. Meevallers in het epidemiologisch beeld zouden direct moeten worden vertaald naar heropening met grotere stappen.

De prioritering van versoepelingen vanuit het perspectief van de handhaving of juridische consistentie komt niet per se overeen met de prioritering op basis van de effecten op economie en maatschappij. Het verdient daarom aanbeveling de effecten van maatregelen integraal te blijven wegen.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie	Totaal	Aandeel permanente schade
Stap 1				
Hoger onderwijs (30%)				Zeer hoog
VO loslaten 1,5m (100% open)				Zeer hoog
Buitenterrassen				Gemiddeld
Detailhandel				Hoog
Avondklok opheffen				Gemiddeld
MBO (van 20% naar 50%)				Zeer hoog
Thuisbezoek (van 1 naar 2)				Gemiddeld
BSO				Gemiddeld
VO/MBO plus externe locaties				Zeer hoog
Stap 2				
Sport binnen iedereen				Hoog
Sport buiten iedereen (i.e. in teamverband)				Gemiddeld
Doorstroomlocaties buiten				Gemiddeld
Stap 3				
Restaurants binnen				Gemiddeld
Alle doorstroomlocaties				Gemiddeld
Culturele instellingen				Gemiddeld
Thuisbezoek (van 2 naar 4)				Laag
Groepsvorming (van 2 naar 4)				Laag
Stap 4				
Overige horeca binnen				Gemiddeld
Culturele instellingen & evenementen				Gemiddeld
Thuisbezoek (van 4 naar 6)				Laag
Groepsvorming (van 4 naar 6)				Laag
Stap 5				
Sport wedstrijden iedereen				Laag
Thuisbezoek (van 6 naar 8)				Laag
Groepsvorming (van 6 naar 8)				Laag

Biilage: Scoringssystematiek

Effecten van de maatregelen zijn ingeschaald aan de hand van onderstaande (sub)indicatoren op een schaal van -3 tot 3. Omdat versoepelingen positief van aard zijn, liggen de effecten op maatschappij en economie in de regel tussen 0 en 3. De negatieve impact van de contactbeperkende maatregelen op het indammen van het virus en daarmee op mortaliteit zijn niet meegenomen in de scoringssystematiek.

Effect samenleving		
Fysiek en mentaal welbevinden	Zorgverlening	Wat is het effect van de maatregel op het reguliere zorgaanbod, curatieve zorg, WMO, langdurige zorg, etc. Werkt de maatregel zorgmijding in de hand?
	Levensstijl	Wat is het effect van de maatregel op levensstijl (denk aan: weinig beweging, alcohol, roken etc.)?
	Sociale contacten	Wat is het effect van de maatregel op het gemiddeld aantal dagelijkse sociale contacten?
	Psychische effecten	Heeft de maatregel psychische effecten? Leidt de maatregel bijvoorbeeld tot eenzaamheid, stress, of psychische klachten?
Leefomgeving	Kwaliteit woonomgeving	Heeft de maatregelen effecten op de kwaliteit van de woonomgeving. Wordt gebruik of toegang van de woonomgeving beperkt of gehinderd door de maatregel (denk aan thuiswerk, bereikbaarheid/ gebruik groen, voorzieningen, onderwijs of huisvesting arbeidsmigranten)
	Veiligheidseffecten	Heeft de maatregel effecten op de veiligheid in de leefomgeving. (denk aan jongeren die nergens naar toe kunnen, beperkte inzet handhavers/ politie of paniek reacties zoals hamsteren, ondergronds gaan van gesloten sectoren zoals coffeeshops of sekswerkers) Wat is het effect op familierelaties (denk aan opvoedproblemen, scheidingen, huiselijk geweld)?
	Milieueffecten	Heeft de maatregel effect op het milieu (zoals verminderde uitstoot van Co2 en NoX ,of juist een toename door verplaatsingen om het OV te vermijden. Denk ook aan geluidsoverlast
Sociale cohesie	Polarisatie in de samenleving	Leidt de maatregel tot tegenstellingen (of zelfs scheidingslijnen) tussen (groepen) mensen? Leiden deze tegenstellingen ook tot verstoringen in de openbare orde?
	Participatie	Leidt de maatregel tot meer of minder politieke participatie (burgerparticipatie, petities, insprekers)? Leidt de maatregel tot meer of minder vrijwilligerswerk? Leidt de maatregel tot meer/minder mantelzorg?
	Institutioneel vertrouwen	Leidt de maatregel tot meer/minder institutioneel vertrouwen (politiek, maar ook bedrijven, media, etc.)?
Overige effecten	Overige effecten	Heeft de maatregel nog andere effecten die niet vallen onder de effecten die hierboven worden genoemd? (Indien ja, toelichten welke)
Totaal		
Effect economie		
Economie korte termijn	Werkgelegenheid	Wat is het effect op het gewerkt aantal uren? Wat is de impact op de activiteit van sectoren (en in hoeverre is daar thuiswerk mogelijk)? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Faillissementen	Wat is het effect op een sector? Hoe staat het per sector met de verwachtingen, en liquiditeit/solvabiliteit?
	Beschikbaar inkomen	Wat is het effect op het besteedbaar inkomen? In hoeverre is er substitutie tussen sociale maatregelen en het loon? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
	Ongelijkheid	Heeft de maatregel een effect op inkomensverdeling? Worden kwetsbare groepen (buitensporig) geraakt? Leidt de maatregel potentieel tot extra schuldenproblematiek?
	Overheidsfinanciën	Wat is het (eerste orde) effect op de overheidsuitgaven en -inkomsten? Wat zijn geschatte secundaire effecten?
	BBP	Wat is het verwachte effect op het BBP? Wat is het effect per sector?
Economie lange termijn	Waardenketens	Wat is het effect van de maatregel op waardeketens? Heeft het een effect op bedrijven die een grote mate van centraliteit kennen? Is dit permanent?
	Menselijk kapitaal	Vergroot de maatregel menselijk kapitaal? In hoeverre is er sprake van langdurige inactiviteit? In hoeverre is training mogelijk/nuttig? Is er een verschil in effect tussen bepaalde groepen?
Overige effecten	Overige effecten	Heeft de maatregel nog andere effecten die niet vallen onder de effecten die hierboven worden genoemd? (Indien ja, toelichten welke)
Totaal		